

PRESSEMEDDELELSE

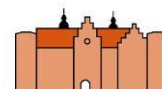
Foredragsrække om herregårdenes sidste storhedstid

Gammel Estrup – Herregårdsmuseet slår i efteråret dørene op for tre foredrag om herregårdenes storhedstid i anden halvdel af 1800-tallet. Her kan man både høre om, hvordan tidens velhavende godsejere levede, hvordan de indrettede sig, og om de store herregårdsbyggerier som stadig i dag står som tydeligt bevis på herregårdenes sidste store opblomstring.

Kunsthistoriker Mette Smed indleder foredragsrækken med en fortælling om det omfattende herregårdsbyggeri, der fandt sted i anden halvdel af 1800-tallet. Der fortælles om tidens historicistiske arkitektur, kendetegnet ved den ene pompøse hovedbygning efter den anden. Og om de nye omgivelser omkring herregårdene, hvor avlsgårdene blev nyopført og flyttet bort fra hovedbygningerne, parkerne blev udvidet og fik nye vækster, eksotiske træer og buske og store drivhuse, og der blev opsat store monumenter for herremændene.

Ved andet foredrag tager historiker og museumsinspektør Marie Andersen fat på godsejernes liv og boligkultur ud fra fire nyrestaureerede rum på Gammel Estrups anden sal: *”Det sene 1800-tal var det moderne familieideals store udviklingsperiode - også i de danske herregårdsmiljøer. Fra de højborgerlige miljøer kom forestillingen om den fasttømrede kernefamilie forbundet af inderlige følelser. Det kærlighedsbaserede ægteskab var idealet, og børnene og barndommen blev betragtet med fornyet interesse og omfattet af personlig faderlig og moderlig opmærksomhed. Det kan man se på den måde, som man indrettede sig. For eksempel blev dagligstuen rammen om kernefamilien, og ægtepar fik – i modsætning til tidligere – fælles soveværelse, der som noget nyt lå ved siden af børneværelset”*, fortæller museumsinspektør Marie Andersen.

Kulturforsker Kirsten Rykind-Eriksen afslutter foredragsrækken med et mere specifikt oplæg om de design og møbler, som prægede indretningen i

GAMMEL ESTRUP
HERREGÅRDSMUSEET
THE MANOR MUSEUM

Randersvej 2
8963 Auning
Danmark

T +45 8648 3001
F + 45 8648 3181
post@gammelestrup.dk
www.gammelestrup.dk

18 aug 16

ME

adelens stuer. Mange herregårde blev nyindrettet fra midten af 1800-tallet ud fra den kunstindustrielle tankegang, hvor møbler og interiører skulle fortælle historie og vække følelser. Symbolikken var altafgørende med moralske undertoner, der egentlig var tænkt til at præge det almene folk.

Herregårdenes Indian Summer

Perioden fra grundloven i 1849 til Lensafsløsningsloven i 1919 spiller en central rolle i dansk herregårdshistorie og -arkitektur. Den har sat sig talrige spor, vi kan opleve i dag, og det er denne epokes herregårdsliv, der i vid udstrækning ligger til grund for nutidens folkelige forestillinger om livet på de store godser. Perioden bød på store udfordringer og omvæltninger for landets herregårde, men samtidig var det også en gylden tid på godserne, hvor mange herregårde oplevede en sidste blomstringstid – en sand "indian summer" – trods gennemgribende forandringer i deres hidtidige grundlag.

De gode tider kom bl.a. til udtryk i et boom i herregårdsbyggeriet, og sidste halvdel af 1800-tallet er, sammen med renæssancen, den periode hvorfra hovedparten af danske herregårdes hoved- og driftsbygninger stammer. *"De nye hovedbygninger kom til at danne ramme om et ofte storslået herregårdsliv med udstrakt selskabelighed og et stort antal gæster, hvor jagtsæsonen var et af de absolutte højdepunkter. Med til livet på herregårdene hørte også det store tyendehold, der var nødvendigt for at drive herregårdens landbrug og opretholde den herskabelige livsform i de store huse"*, forklarer Marie Andersen.

Herregården var således en stor arbejdsplads såvel indenfor som udenfor hovedbygningen. Til trods for at den med junigrundloven i 1849 havde mistet sin traditionelle rolle som lokalsamfundets administrative og juridiske centrum, bevarede herregården dermed i vid udstrækning sin store betydning for egnen.

- Foredragene finder sted 8. september, 15. september og 22. september i Gammel Estrups Riddersal.
- Alle foredrag begynder kl 19 og varer et par timer inklusiv pause.
- Det koster 100 kr pr. foredrag inklusiv kaffe og kage fra Herregårdskøkkenet – 250 kr for alle tre.
- Tilmelding er nødvendig på T 8648 3001 eller post@gammelestrup.dk.

For yderligere information kontakt Marie Andersen på T 8648 3001 eller ma@gammelestrup.dk.

De bedste hilsener fra

Gammel Estrup – Herregårdsmuseet

Blandt de bedst kendte hovedbygninger, der blev ombygget i anden halvdel af 1800-tallet er Konseilspræsident C. E. Krag-Juel-Vind-Friis' Frijsenborg ved Hammel i Østjylland. Foto: Frijsenborg og Wedellsborg Godser

Dagligstuen på Gammel Estrup viser, hvordan man indrettede sig i det sene 1800-tal på landets rige godser. Her er familiehyggen sikret med tunge møbler, tæpper og gardiner i mørke farver blandet med nips og pyntegenstande. Foto: Gammel Estrup – Herregårdsmuseet.

Fakta om Gammel Estrup - Herregårdsmuseet

- Efter mere end 600 år i samme families eje blev herregården i 1926 solgt, og Gammel Estrup - Jyllands Herregårdsmuseum blev oprettet i Gammel Estrups hovedbygning i 1930.
- Museet hedder i dag Gammel Estrup - Herregårdsmuseet og er en selvejende institution.
- Museets opgave er at bevare herregårdshovedbygningen på Gammel Estrup med dens oprindelige udsmykning gennem tiderne og anvende en passende del af den til en samling, der viser herregårdskulturen, især i Jylland, i størst muligt omfang ved Gammel Estrups eget gamle inventar. Museet kan perspektivere sit ansvarsområde nationalt og internationalt. Denne samling skal være tilgængelig for offentligheden og til rådighed for forskningen.
- Gammel Estrup – Herregårdsmuseet beskæftiger sig i det daglige med de danske herregårde og alt hvad dertil hører af indretningskultur, malerkunst, møbler, herskab og tjenestefolk, iskældre, alléer, skove, marker og kulturlandskab mm.
- Gammel Estrup er hjemsted for Dansk Center for Herregårdsforskning, som drives i et samarbejde mellem Gammel Estrup – Herregårdsmuseet, Aarhus Universitet, Nationalmuseet og Arkitektskolen Aarhus.
- Museets største formidlingssatsninger er 1700-talsdage i juni måned og juleaktiviteter i forbindelse med udstillingen *Jul for herskab og tjenestefolk*.
- Gennemsnitligt er besøgstallet på 100.000 om året, heraf ca. 5.000 fra udlandet.
- Der er åbent hele året bortset fra 24. december-31. januar samt mandage i vinterperioden.
- Gammel Estrup – Herregårdsmuseets Netværk blev stiftet i 2006 og har knap 100 medlemmer, der yder en frivillig indsats i forbindelse med museets mange, årlige formidlingsaktiviteter.
- Personalet består af 15-20 personer, der har deres daglige gang på museet, heraf er 4 faguddannede akademikere fordelt på 1 direktør, 2 museumsinspektører og 1 faglig sekretær på Dansk Center for Herregårdsforskning.
- Museumsdirektør Britta Andersen har ansvaret for den daglige ledelse.
- For mere information tjek www.gammelestrup.dk eller kontakt museet på Tel 8648 3001 eller post@gammelestrup.dk.